

חג למוֹלַדַּת יִשְׂרָאֵל / יַעַל סַתַּת ©

חולֶּפֶת הַרְכַּבַּת בֵּין עָרִים וּכְפָרִים
וְאַנְחֵנוּ נִהְנִים וְשָׂרִים...
מְטִילִים בָּךְ מוֹלַדַּת -
חוֹגְגִים לָךְ יוֹם הַלְּדוּת.

וְדוֹהֲרֵת הַרְכַּבַּת, עוֹלָה, יוֹרְדֵת;
הַגְּנָנֹת שׁוֹב שׁוֹאֲלֹת:
"מִי מֵבִיט בְּשָׁמַי הַתְּכַלֵּת?"
הַיֵּרֶדֶן מְלֵא בְּמִים,
צוֹפִית וְדָרוֹר מְצִיְצוֹת בְּשָׁמַיִם,
עוֹד מַעֲט נִגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם...
מִכָּאן - לַעֲמֵר, לְאֵילֵת, לְיֵהָל.
כִּיף לְטִיֵּל בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל
וְלִרְאוֹת מֵהַחֲלוֹן גַּם צְבִי גַם יַעַל.

חולֶּפֶת הַרְכַּבַּת בֵּין עָרִים וּכְפָרִים
וְאַנְחֵנוּ נִהְנִים וְשָׂרִים...
מְטִילִים בָּךְ מוֹלַדַּת -
חוֹגְגִים לָךְ יוֹם הַלְּדוּת.

נִסְעֵנוּ בְּרַכַּבַּת - נִתְּנוּ מִתְּנוֹת
בְּכָל אַחַת מִן הַתְּחִנוֹת.
כָּל אֶחָד הַשָּׂאִיר שֵׁם שְׁלֹט עִם תְּמוּנָה -
מֵה מְסַפֵּרֵת כָּל מִתְּנָה?
מוֹלַדַּת אֶהוּבָה, הַפְּרָנוּ אוֹתָךְ מִקְרוֹב;
פִּגְשָׁנוּ אֶת הַטֵּבַע וְגַם יְשׁוּבִים לְרֵב...
הַטִּיֹּל כְּבָר מְסַתֵּיִם - צ'וּ צ'וּ צ'וּ הִיא נִעְצָרֵת.
הַרְכַּבַּת אֵל הַגֵּן חוֹזְרֵת.
הַבֵּיטוּ יְלָדִים, פְּלֵא פְּלֵאִים -
הַשְּׂמוֹת שְׁלֵנוּ עַל הַמְּפָה נִמְצָאִים.

מְטִילִים בָּךְ מוֹלַדַּת -
חוֹגְגִים לָךְ יוֹם הַלְּדוּת.

עַל הַשְּׁלַחַן פְּרִשְׁנוּ מִפֶּה מִיְחַדַּת,
מִפֶּת יִשְׂרָאֵל, הַחוֹגְגֵת יוֹם הַלְּדוּת.
מִפֶּה מְשֻׁנָּה, דְּמוּיֵת מַעֲיֵן
עִם הַמוֹן פְּרִטִים - לְכָל הַמַּעֲנִין.
יֵשׁ לִי רַעִיוֹן, אִמְרָה הַגְּנָנֹת:
"לְטִיֵּל בְּאַרְץ, אֲנִי מִתְּכַנֵּנֵת."
צִירְנוּ דְגָלִים, הַכְּנוּ מִתְּנוֹת,
בְּנִינוּ קֶטֶר, הוֹסַפְנוּ קְרוֹנוֹת.
לְטִיֹּל הַגְּדוֹל מוֹכְנִים, מוֹכְנוֹת...

מְטִילִים בָּךְ מוֹלַדַּת -
חוֹגְגִים לָךְ יוֹם הַלְּדוּת.

שְׁלֹט בְּיַד לְכָל אֶחָד -
לְתוֹר אֶת הָאָרֶץ יוֹצֵאִים מִיָּד.
עַל הַפְּסִים נוֹסַעַת הַרְכַּבַּת,
פֶּעַם וְעוֹד פֶּעַם עוֹצָרֵת, מִתְּעַכְכֵּת.
אֵיזָה טֵבַע, אֵיזָה נוֹף -
כָּרְגַע עֲבָרְנוּ לִיד הַחוּף!
הִנֵּה פֶּלֶג, גָּבַע וְגִיא,
רוֹצִים לְהַמְשִׁיךְ וְלִנְסַע עַד בְּלִי דִי...

חולֶּפֶת הַרְכַּבַּת בֵּין עָרִים וּכְפָרִים
וְאַנְחֵנוּ נִהְנִים וְשָׂרִים...
מְטִילִים בָּךְ מוֹלַדַּת -
חוֹגְגִים לָךְ יוֹם הַלְּדוּת.

דְּרוּכִים יוֹשְׁבִים יְלָדֵי הַגֵּן:
אֵיפֶה דְלִיָּה? הֵיכֵן דְּפִנָּה וְדוֹן,
אֵיֶה תְּבוֹר, כְּנֹרֵת וְגוֹלָן?
הֵר כְּרָמֶל כְּלוֹ פּוֹרֵחַ
הַמוֹן צְבָעִים, יְפִי שֶׁל רֵיחַ -
קְבֵלֵת פְּנִים נִהְדָּרֵת לְאוֹרֵחַ.
קִשְׁת הַגְּנָנֹת שׁוֹאֲלֵת שְׂאֵלָה:
"מִי רָאָה עֲצֵי אֶרֶן, אֵלוֹן וְאַלְהָה?"
"רְאִיתִי גַם רִקְפֵת, כְּלִיֵּית וְעֶרְבָה!"
גִּפְן עוֹנָה מְלֵאֵת גְּאוּהָ.

חג למולדת ישראל / יעל סתת ©

ניתוח השיר ונושאים להתייחסות: יעל סתת

השיר מתאים לגיל הרך, לידי הגן ולכתות א', ב' ו-ג'. (גם לילדים גדולים יותר!)

הצעה: כיף להגיע לכתה עם בלון שקוף ענק ובתוכו שני בלונים: כחול ולבן!
(הבלון משמש במהלך הפעילות "כעשן" העולה מן הקטר של הרכבת, שיוצרים בעקבות השיר ותולים על לוח הנושא...)

המפה הפרושה על השולחן, היא מפה אחרת.
אין זו מפת שולחן ליום חול או לשבת.
זאת מפה שיש לה משמעות מיוחדת.
היא נפרשה על השולחן, כי חוגגים למולדת יום הולדת.
על המפה המון פרטים. במהלך "הטיול ברכבת" יוכלו הילדים לראות ולהכיר חלק מהם.
יש בשיר רמז לקווי המתאר של ישראל במפה.

הצעת הגננת לנסוע לטייל בארץ מלמדת, שהארץ "די גדולה" וצריך לנסוע כדי לבקר במקומות שונים בה. "הטיול הגדול" - "גדול", כי כיף לצאת לנסיעה ארוכה; ו"גדול", כי באמת נראה ונכיר המון....

ישראל, מולדת, ארץ – מושגים שיש להבהיר.. (מילון).
השיר מתחיל ברוגע, עם הנחת המפה על השולחן, כאילו עוד רגע מתישבים...
מהר מאוד מתחילה פעילות והשיר "רץ" בקצב...
המון פעלים ותנועה: ציירו, הכנו, בנינו, הוספנו, יוצאים, נוסעת, עוצרת, מתעכבת, חולפת, דוהרת, עולה, יורדת, מתפתלת ועוד..

הילדים דרוכים, הקצב מסחרר. בסיור המקיף את הארץ נחשפים המטיילים הצעירים לטבע ולנוף המיוחדים לישראל: חוף הים, פלג, גבע (גם שם של קבוץ), גיא, הר, אגם ונהר. הם רואים ומזהים עצים ופרחים, ציפורים ובעלי חיים אחרים האופייניים לארצנו.
הילדים מפעילים את החושים: הם רואים את הנוף, הם שומעים את רחש הגלים ואת ציוץ הצפורים, מריחים את הפרחים...

הם מכירים צורות התישבות מגוונות: כפרים, ערים, קיבוצים...
השיר שמח: הילדים נהנים ושרים. יש להם משימות בדרך...
מה מספרת כל מתנה? הילדים יידעו לספר...

השמות של הילדים בגן מחברים אותם אל המולדת.
הורי הילדים נתנו להם שמות ישראליים מן הנוף ומן הטבע, וכך ימצאו הילדים את שמם "על המפה".

השימוש בשמות המוכרים מעוררים את סקרנות הילדים לעיין במפת הארץ.
בזכות השמות המוכרים מזהים הילדים מקומות על המפה.
בזכות השמות המוכרים יזהו גם ילדים צעירים את השמות של חבריהם על המפה.

השיר כולו כתוב בחרוזים.
יש בו מילות שאלה: איפה? היכן? איה?...?

מוזכרת בו ירושלים. למה זה חשוב?
ועוד...

ולפעילות בקבוצות:

קטר וקרונות (לפי אורך הרכבת הרצוי לכל מורה).
כל קבוצה מקבלת קרון לצביעה.
כל ילד מקבל שמינית בריסטול בצבע לבן.
בכל קבוצה מתיחסים הילדים למאפיינים מיוחדים של ישראל – מציירים, כותבים...
לדוגמה:

קרון שפת הים, ההרים
קרון הפרחים והעצים
קרון הכנרת
קרון הירדן והצפורים
קרון ירושלים
קרון הנגב ובעלי החיים המיוחדים למדבר
ועוד...

את הקטר והקרונות מכינים משתי שכבות ו"משדכים" בצדדים למעין כיס עם פתח עליון.
אחרי הקישוט תולים על הלוח את הרכבת ובכל קרון מניחים את עבודות הילדים עם המתנות
שהכינו על הדפים, לפי הנושאים השונים. יש לזכור לחבר את הבלון לקטר...
הרכבת יכולה לשרת את הנושא, כשבקטר ינחו משימות ומטלות שונות
ובקרונות – עבודות הילדים...

אפשר להניח את מפת ארץ ישראל על השולחן, כמו בשיר.
מפת ישראל לילדים מתאימה מאוד למטרה הזאת.
אפשר לתלות אותה על הלוח.
על קיסמים, הנעוצים בגושי פלסטלינה אפשר להדביק שלטים קטנים ולציין מקומות מוכרים
ושמות מוכרים של ילדים, המוזכרים בשיר ונמצאים על המפה.
אפשר "לסמן" את מסלול הנסיעה של הרכבת ...

עבודה נעימה וחג עצמאות שמח!
יעל.

